26.09.2013 г. / 19:45:42

Вяра

10.10 по еретическия, †27 септември по църковния календар - Свв. апостоли Марко, Аристарх и Зина, от 70-те апостоли. Св. мъченик Калистрат и дружината му. Св. мъченица Епихария

В памет на светите апостоли Марко, Аристарх и Зина (I в.)

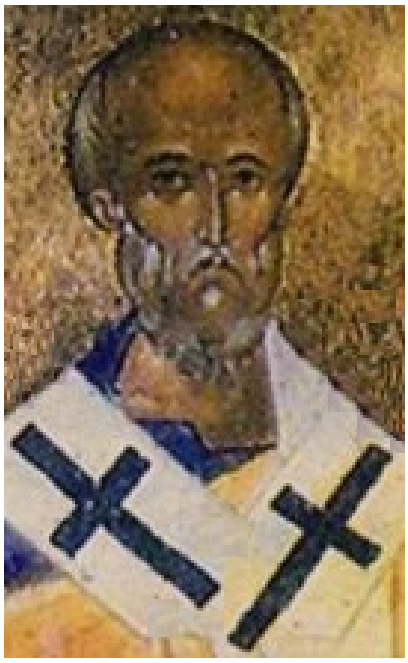

Свети апостол Аристарх. Фрагмент от стара икона

Свети апостол Марко, наречен Иоан (1), за когото свети Лука споменава в книгата "Деяния на светите апостоли" (Деян. 15:37) бил поставен от апостолите за епископ на Вавилон и ревностно се подвизавал в проповядването на Евангелието. Той достигнал до такова дръзновение към Бога, че дори и сянката му изцелявала болните.

Свети Аристарх, за когото апостол Павел споменава в

посланията си (Кол. 4:10; Филим. 1:24), бил епископ на Апамея Сирийска (2).

Свети Зина (3) бил ученик и сътрудник на апостол Павел. Около 64 година след Р.Хр., когато свети апостол Павел написал посланието си до Тит, той се трудел на о. Крит заедно с Тит. (виж Тит. 3:13)

(1) ***Св. ап. Марко, наречен Йоан -*** *Спътник на апостолите Павел и Варнава в първото им апостолско пътуване; по време на второто апостолско пътуване на апостол Павел апостол Варнава, отделяйки се от апостола на езичниците, предприел заедно със свети Иоан Марк отделно апостолско пътуване. Бел.ред.*

(2) ***Апамея Сирийска*** *се намирала в югозападна Сирия, при най-голямата река в Сирия - Оронт, която извира изпод земята в околностите на този град, образувайки голямо езеро. В древността Апамея бил главен град на сирийската област Апамена и получил наименованието си от Апамея, жената на Селевк I Никанор, владетел на Сирия, на когото този град дължал известността си. Бел.ред.*

(3) До своето апостолство ***свети Зина*** *бил законник*, а по-късно станал епископ в Диоспол**. Бел.р.*

* ***Законниците*** *(или книжниците) били учени хора, които сред грубото и невежо простолюдие образували класа от особено привилегировани хора, компетентни в законознанието и водещи юридическите дела в църковните съдилища. Бел.ред.*

** ***Диоспол*** *- град по северния път от Иерусалим до Иопия (Яфа). Бел.ред.*

Тропарь апостолам

глас 3

Апо́столи святи́и,/ моли́те Ми́лостиваго Бо́га,/ да прегреше́ний оставле́ние// пода́ст душа́м на́шим.

(Перевод: Апостолы святые, молите милостивого Бога, да подаст душам нашим прощение прегрешений.)

Тропарь апостола Марка

глас 3

Апостоле святый и Евангелисте Марко,/ моли Милостиваго Бога,/ да прегрешений оставление// подаст душам нашим.

Ин тропарь апостола и евангелиста Марка

глас 3

У верховнаго Петра научився,/ апостол Христов был еси/ и, яко солнце, странам возсиял еси,/ Александрием удобрение быв, блаженне:/ тобою Египет от прелести свободися,/ евангельским твоим учением просвещ вся,/ яко свет, столп церковный. / Сего ради твою память чтуще, светло празднуем,/ Марко Богогласе,/ моли тобою благовестимаго Бога/ да согрешений оставление подаст душам нашим.

Кондак апостола Марка

глас 2

С высоты приим благодать Духа,/ риторская плетения разрушил еси, апостоле,/ и, языки вся уловив, Марко всеславне,/ твоему Владыце привел еси,// Божественное проповедав Евангелие.

Кондак апостолам Аристарху, Пуду и Трофиму

глас 4

Яви́ся апо́стольский честны́й сей пра́здник,/ просвеща́я нас и грехо́вную мглу прогоня́я, зову́щим:// яви́ся Свет, и прии́де избавле́ние.

(Перевод: Настал почитаемый праздник апостолов, просвещая нас и прогоняя греховную мглу, взывающим: «Явился Свет и пришло избавление».)

Величание апостолам Аристарху, Пуду и Трофиму

Велича́ем вас, святи́и апо́столи Ариста́рше, Пу́де и Трофи́ме, весь мир учéньми свои́ми просвети́вшия и вся концы́ ко Христу́ приве́дшия.

Св. мъченик Калистрат и дружината му († 304 г.)

Свети Калистрат. Фрагмент от стара сръбска стенопис

Виждайки, че избраното Христово стадо от ден на ден се умножава, завистливият враг - дяволът, въстанал срещу него с

голяма ярост, възнамерявайки да разпръсне и погуби всички словесни овце. Като оръдия за тази цел той избрал нечестивите римски императори Диоклетиан и Максимиан, които по своята жестокост се уподобили на безчовечните зверове. Той ги насъскал като хищни вълци срещу стадото Христово и чрез тях люто и без милосърдие го разкъсал; защото вложил в сърцата им толкова силна ярост против християните, че тези царе, като отложили всички други грижи за царството си, употребили силите си само за това, да погубят докрай всички християни. Те си вменили това свое намерение и дело за по-голяма и по-висша заслуга, отколкото всички други велики царски дела, славни победи и тържества над враговете си. По тази причина те изпратили по всички краища на земята управители и мъчители, равни на тях или дори превъзхождащи ги със своята злоба, за да принуждават навсякъде християните да извършват жертвоприношения на идолите, а непокорните да мъчат, убиват и погубват с различни смъртни наказания. Когато тази заповед започнала да се изпълнява, мнозина от верните и предани на Христа от цялото си сърце, като се украсили с мъченически венци, преминали от войнстващата Църква в тържествуващата Църква, пеейки победна песен над враговете. Между многото други такива християни се явил и доблестният Христов воин Калистрат; и не сам, а заедно с многобройната си дружина преминал той славния път на мъченичеството и като потъпкал врага, се явил пред победителя на света Христос, носейки върху себе си получените заради Него рани и приемайки почест за подвизите си.

Отечеството на този страдалец Христов бил Картаген; оттам той бил взет за военна служба и бил причислен към полка на военачалника Персентин; в този полк едничък Калистрат сияел с благочестието си като звезда в тъмна нощ, тъй като всичките му другари по оръжие били помрачени от тъмнината на идолопоклонството. Едничък той бил просветен със

светлината на светата вяра, на която се научил от своя баща, който бил християнин; а баща му бил научен на вярата от дядо му Неокор, който по време на доброволните страдания на нашия Господ Иисус Христос бил в Йерусалим при Пилат Понтийски, в числото на войниците. Като видял всички станали по време на смъртта и възкресението на Господа чудеса, той повярвал в Него и като приел кръщение от апостолите, се върнал у дома си; тук той донесъл скъпоценен бисер - вярата в Христа, с който обогатил своя син, бащата на Калистрат и всичките си домашни, предавайки им всичко, което видял с очите си и което чул от апостолите за Иисус Христос. Като получил в наследство от дядо си и от баща си духовното богатство на вярата, което не бива да се прахосва, свети Калистрат обогатявал с него, когото можел, като тайно учел човешките души на познание на истината и ги обръщал към Бога. По тази причина другарите му започнали да го подозират и внимателно го наблюдавали, за да се убедят, дали е християнин.

Когато той се намирал в Рим заедно с военачалника си, християнското му благочестие било разкрито по следния начин. Блаженият имал обичай всяка нощ да става за молитва и дълго да се моли тайно. Веднъж, когато той станал според обичая си и се молел, някои от спящите около него войници, като се събудили, го забелязали; те чули, че той често призовава името на Иисуса Христа и се убедили, че той е истински християнин. Като избрали подходящ момент, те съобщили на военачалника Персентин.
Военачалникът заповядал на свети Калистрат да принесе жертва на боговете и да им се поклони, а той отвърнал:
- Не съм се научил да принасям жертви на много богове, а само на Единия истински и жив Бог, Който е извикал всичко от небитие към битие и е създал човека от пръст; а почитаните от вас богове, които са сътворени от човешки ръце, аз наричам

не богове, а бесове, както съм узнал това от Свещеното Писание, което казва: "всички богове на народите са идоли" и "техните идоли са сребро и злато, дело на човешки ръце". От Писанието съм се научил също да познавам живеещия на небесата Бог, да Му принасям жертва на хвала и да въздавам обети на Всевишния. И така, в това ли ме обвиняват тези хора, че почитам Единия истински Бог, а не многото лъжливи богове? Те би трябвало да донесат за мен само в случай, че узнаят, че лошо изпълнявам воинските си задължения, че съм страхлив и съм избягал от лицето на враговете; ето за такива постъпки те биха могли да говорят пред теб против мен и такива донесения би ти приличало да слушаш на теб, воеводо. След като знаеш, че в нищо подобно не съм виновен, защо слушаш клеветниците и ме водиш на съд само заради това, че учението на вярата, което следвам, не е съгласно с вашето?
В отговор на тези думи военачалникът казал с гняв:
- Сега не е време за ораторско многословие, а е време за тежки мъки и люти наказания, които ти скоро ще приемеш, ако не ми се покориш и не принесеш жертви на боговете, на които се покланя и самият император. Нима не знаеш колко съм жесток и че имам сила още преди мъченията да уплаша всекиго само с поглед и с глас?
А свети Калистрат отговорил:
- Дори и яростта ти, и скърцането ти със зъби да причиняват страх, този страх е само временен, но има и вечен страх и скърцане със зъби, и най-много от всичко се боя да не изпадна в него; дори и мисълта за него ме ужасява.
Като не бил в състояние да сдържа яростта си, военачалникът заповядал да простират светеца на земята и да го бият. Виждайки кръвта, която струяла като ручей от раните на мъченика, военачалникът заповядал да го освободят от мъките и му казал:
- Калистрате, това е само начало на наказанията за твоето непослушание; затова ти давам един добър съвет: изпълни

заповедта ми, за да се избавиш от по-големи мъки. Ако не се покориш, кълна се в боговете, ръцете на мъчителите ще разкъсат тялото ти на парчета и кучета ще лижат кръвта ти, а лъвове ще изядат плътта ти; така ти ще загинеш от страшна смърт.
Но мъжественият Калистрат отговорил:
- Надявам се на силния Бог, на живия Бог, че Той ще ме избави от устата на лъва и ще спаси "от псета самотната ми душа", която едничка сред всички тези войници познава истинския Бог, от Когото очаквам, че освен моята душа Той ще вземе при Себе Си и много други души, като ги удостои да познаят пресвятото Му име!
Още по-разгневен от тези думи, военачалникът заповядал да съблекат свети Калистрат гол и да го влачат по остри счупени керемиди, разхвърляни по земята, причинявайки с това още по-силна болка на израненото му тяло.
След това, военачалникът веднага заповядал да донесат един кожен чувал, да завържат в него мъченика и да го хвърлят в морските дълбини, а самият той се изправил на брега, желаейки да види гибелта на светеца. Но по Божия воля чувалът, в който се намирал свети Килистрат, молещ се като Йона в утробата на кита, бил отнесен от водното течение до един остър морски камък и се разкъсал, а два делфина поели свети Калистрат и тихо го изнесли на брега. Мнозина от войниците се удивлявали и някои от тях паднали на колене пред нозете на светеца, молейки го да ги избави от бесовската съблазън и да ги заведе при своя Бог Христос.
Като видял станалото, военачалникът се удивил и казал:
- Кълна се в пресветлото слънце, този човек притежава велика магьосническа сила, понеже излезе невредим от морето и съгласно обещанието си прелъсти с магия моите войници.
В същото време той казал на светеца:
- Скоро ще унищожа твоето магьосничество, Калистрате, и ти ще узнаеш кой е Персентин, служителят на великите богове, и

Кой е Разпнатият, Когото почиташ и на Когото напразно се уповаваш.
След това той седнал на съдийското място и заповядал силно да бият всички повярвали в Христа войници и да счупят ставите им.
А когато яростта на Персентин малко поутихнала, той наредил да прекратят изтезанията и да отведат мъчениците в тъмница, докато измисли какво да прави с тях; защото немалко го опечалило това, че отрядът му намалял на петнадесет войници.
На следващия ден военачалникът, заобиколен от множество войници, седнал на съдийското място, заповядал да доведат от тъмницата свети Калистрат и дружината му и се обърнал към него със следните думи:
- Кажи ми, Калистрате! Ще принесете ли жертва на боговете, за да се освободите от тежките мъки, или ще останете в предишното си упорство?
А свети Калистрат рекъл:
- За себе си отговарям, че до смъртта си няма да отстъпя от моя Господ; а те нека сами да кажат за себе си; попитай ги и ще чуеш какво ще ти кажат.
Тогава военачалникът им казал:
- Вие, прелъстените, какво ще кажете?
Те отговорили:
- Ние сме християни, изповядваме Единия Бог, създал небето и земята, и вярваме в Него, в Единородния Му Син, Господ Иисус Христос, и в Светия Дух, както ни научи нашият добър учител Калистрат.
Когато светиите единогласно казали това, военачалникът заповядал да ги бият жестоко един по един. После наредил, след като им вържат ръцете и нозете, да ги хвърлят във вира, който се намирал недалеч.
А когато мъчениците били вързани и хвърлени във водата, връзките им веднага се развързали и те стояли във водата със

светли лица, радвайки се на своето кръщение. И в това време се появил един прекрасен венец, който се спуснал над тях от небето и бил чут глас, който казал:
- Бъди мъжествен, Калистрате, със стадото си и иди да починеш с тях във вечните обители.
Веднага след тези думи станало силно земетресение, от което паднал и се разсипал на прах стоящият недалеч истукан на някакъв скверен езически бог. Като видели това, сто тридесет и пет други войници, които чули дошлия към свети Калистрат глас от небето, повярвали в нашия Господ. Боейки се от мълва и смутове в полка, военачалникът не им казал нищо; а първите четиридесет и девет войници заедно с него наредил отново да бъдат хвърлени в тъмницата. Там свети Калистрат казал на дружината си:
- Ето, братя, по Христовата благодат вие се сподобихте със свето Кръщение, за което трябва достойно да благодарите на Бога; и така, да станем и да Му се помолим!
Когато всички станали и повдигнали ръце и очи към небето, светият се помолил със следните думи:
- Господи Боже, Който искаш да се спасят всички човеци и да достигнат до познание на истината и Който си изтръгнал това стадо от устата на лъва и Си го призовал към вечно спасение! Сподоби ни да умрем в светата вяра в Теб, нашия Бог и дай ни да се явим непорочни и чисти пред святото Ти лице и да се поклоним на Теб, благословения во веки.
Заедно със свети Калистрат се молели усърдно и всички свети мъченици.

Когато настъпила нощта, по заповед на мъчителя войници с извадени мечове влезли в тъмницата и ги посекли. Така свети Калистрат се подвизавал доблестно с дружината си, борейки се дори до кръв за своя Господ. Светите им мощи били събрани и погребани с почит от онези сто тридесет и пет войници, които повярвали в Христа; а по-късно от същите войници била

съградена и църква над светите им мощи. Така се сбъднали думите, които свети Калистрат казал на Персентин: "В центъра на този град ще издигна църква", въпреки че тя била съградена не през време на живота му, а след мъченическата му смърт; и в нея се прославяло името на нашия Господ Бог и Спасител Иисус Христос, на Когото и от нас да бъде слава във вечни векове. Амин.

Тропарь мученику Каллистрату

глас 4

Мученицы Твои, Господи, / во страданиих своих венцы прияша нетленныя от Тебе, Бога нашего, / имуще бо крепость Твою, мучителей низложиша, / сокрушиша и демонов немощныя дерзости. / Тех молитвами / спаси души наша.

Кондак мученику Каллистрату

глас 4

Всяк труд днесь Церковь ныне совершающи, святии, / восхваляет таинственно, / яко за ню страдальчествовавшия, мученицы Божественнии, / добропобеднии, всемудрии.

Ин кондак мученику Каллистрату

глас 4

Многообразныя раны претерпевше, и венцы от Бога яве приимше, / о нас молитеся, блаженнии, Христу, / память всепразднственную вашу совершающих, / величайший Каллистрате со страдавшими с тобою, / еже умирити паству и люди, Той бо есть верных утверждение.

(Претърпели многообразни рани и венец от Бога явно приели, молете, блажени, Христа за нас, празнуващите

вашата памет, велики Калистрате с пострадалите с теб, за да умири паството и людете: Той е утвърждение на верните.)

В памет на света мъченица Епихария (III-IV в.)

Христовата мъченица Епихария живяла в Рим при царуването на Диоклетиан. Областният управител Кесарий заповядал да я задържат и да я заведат при него на съд. За твърдото изповядване на името Христово я окачили на дърво за мъчения и стъргали тялото ѝ, след което 40 войници я били с оловни прътове; но по молитвите Ангел Господен ги поразил. След всички мъчения отсекли главата с меч. От камъка, на който стояла мъчениците, бликнал голям извор.

buditeli.info © 2017